

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Garaneset, 4230 Sand

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47

www.svr.no

Delegert vedtak

Inge Marton Østebø
Hunnedalsveien 4281
4335 DIRDAL

Arkivsaksnr: 2021/10592-0

Saksbehandler: Alf Odden

Dato: 17.12.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR - delegert utvalg	112/21	
Verneområdestyret for SVR		

Delegasjonssak RO 49/2021

Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport i samband med leiting etter sau i Frafjordheiane landskapsvernområde, Gjesdal kommune – Inge Marton Østebø

Viser til søknad frå 22.10.2021 om dispensasjon til helikoptertransport i Frafjordheiane landskapsvernområde.

Forvaltningssekretariatet for Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har etter delegert mynde fatta det dette vedtaket 24.10.2021, og fullstendig saksframstilling ble sendt ut 17.12.2021.

Med vennleg helsing

Alf Odden
Verneområdeforvaltar SVR

Brevet er godkjent elektronisk og sendast utan underskrift

Kopi: Gjesdal kommune, Statsforvalteren i Rogaland

Vedtak

I medhald av §2, §3, punkt 5.1 og §3, punkt 5.3, bokstav a i Forskrift om vern av Frافjordheiane landskapsvernområde, får Inge Marton Østebø dispensasjon til å bruke helikopter i samband med leiting etter sau.

Dispensasjonen omfattar lågtflyging under 300m for å lokalisere sau og landing for å sleppe av leitemannskap i områda mellom Fidjadalen og Øvstebødalen/Hunnedalen.

Løyvet gjeld for inntil 2 transportar i tidsrommet 26.10--30.11.2021.

Klagerett

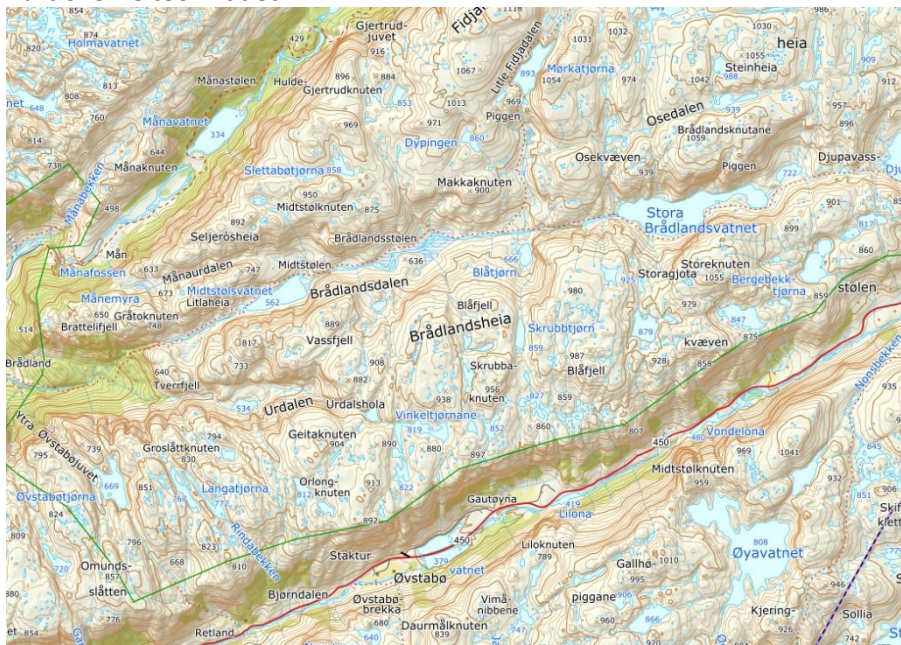
Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet. Klaga skal sendast til verneområdestyret for vidare handsaming. Klagefristen er 3 veker frå mottak av vedtaket. Alle partar med klagerett har rett til innsyn i saksdokumenta. Skrifteleg klage skal sendast til Verneområdestyret for SVR Pb. 788 Stoa, 4809 ARENDAL. Oppgi kva for eit vedtak det vert klaga på, dei endringane klagar ynskjer og grunngjeving for klaga. Dersom det vert klaga så seint at det kan vere tvil om det er klaga i rett tid, må det opplysast når brevet kom fram.

Bakgrunn for søknaden

Viser til søknad i form av telefonsamtale med søkar 22.10.2021.

Inge Marton Østebø søkar på vegne av saueigarane i området om dispensasjon til å bruke helikopter i samband med leiting etter sau i områda nord for Øvstebødalen/Hunnedalen i Frافjordheiane landskapsvernområde. Det manglar framleis 15-20 sau etter sauesamlinga er avslutta og det haster med å finne dei ettersom snøen kan komme kvar dag som helst.

Kart over leiteområdet

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Frafjordheiane landskapsvernområde av 30.01.2004.
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane, godkjent 2015
- Naturmangfaldslova

Heimelsgrunnlag

Frafjordheiane landskapsvernområde og deitilgrensande naturreservata Ørestø og Migaren vart oppretta ved Kronprinsregenten sin resolusjon 19.12.2003. Direktoratet for naturforvaltning vedtok 30.01.2004 ei mindre endring i verneforskrifta

Føremålet med opprettinga av Frafjordheiane landskapsvernområde er etter §2 mellom anna:

- å ta vare på eit representativt, særprega og vakkert landskap, med bratte fjord- og dalsider via lågheiar opp til glattskurt høg fjell.
- å ta vare på vatn og vassdrag, viktige leveområde for eit særmerkt plante-og dyreliv, geologiske landskapsformer, samt beite- og stølslandskap med automatisk freda og nyare tids kulturminne.

Vidare heter det at *"Allmenta skal ha høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med lita grad av teknisk tilrettelegging"*.

Motorisert ferdsel i verneområdet vert regulert av verneforskrifta §3, punkt 5.1. Her heter det at motorferdsel er forbode på land og i vatn. I §3, punkt 5.3a. heter det vidare at forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til bruk av båt med motor, motorkjøretøy på frosen eller snødekt mark, eller luftfartøy i samband med *husdyrhald*.

Omsøkte tiltak kjem etter vårt syn inn under §3 punkt 5.1 og krev derfor dispensasjon for å kunne gjennomførast, jamfør §3, punkt 5.3.a.

Bruk av helikopter i samband med ettersanking av husdyr er omtala på side 35 i Forvaltningsplan for SVR:

Nokre år med tidleg snøfall og vanskelege tilhøve under sauesamlinga kan det bli behov for ei omfattande ettersanking. Snø og korte dagar kan gjere denne ettersankinga svært krevjande og det er vanskeleg å få heim alle dyra som enno går i høgheia. Helikoptertransportane må ofte avtalast på kort varsel ettersom ein er avhengig av god sikt for å gjennomføre leitinga. I høve til dyrevelferd er det viktig at denne ettersankinga går føre seg så raskt og effektivt som råd.

I slike høve vil verneområdestyret etter søknad kunne vurdere å gje løyve til bruk av helikopter i ettersankinga. Dette kan omfatte transport av personar som kan rekognosere frå lufta lågare enn 300m over bakken og utflyging av mannskap som kan drive dyra heim. Utflyging av sau kan også vere aktuelt. Søknad om slike løyve må sendast inn seinast to dagar før løyvet skal brukast. Unntaksvis kan det opnast for at ein tek i mot søknader og gjev løyve over telefon. I slike tilfelle må skrifteleg søknad og rapport om køyring leverast inn i etterkant av transporten.

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har forvaltningsmynde for Frafjordheiane landskapsvernområde. Arbeidsutvalet har i AU sak 11/2013, delegert avgjerdslemynde for dispensasjonssøknadar om ferdsle etter verneføreskriftene til verneområdeforvaltarane.

Vurdering

Naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggest til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Innverknad på verneverdiar og verneføremål

Det omsøkte leiteområdet består i hovudsak av eit storkupert fjellandskap.

Denne delen av Frafjordheiane blir i liten grad brukt av villreinen og denne låge bruken har vore mønsteret ei tid. Dette blir og stadfesta av resultata frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt (NINA rapport 694/2011). Her er det dokumentert at ingen av dei ni simlene som har nytta sørområdet har vore i nærleiken av området der arrangementet skal gjennomførast den tida dei hadde sendar. Heller ikkje nyare GPS data frå www.dyreposisjoner.no har registrert plott frå området. Riktig nok har Frafjordheiane tradisjonelt vore eit bukkeområde og GPS registreringane omfattar i liten grad bukkar, men det er ingen indikasjonar på at det har vore villrein i området dei siste 20 åra. I Norsk Villreinsenters rapport Kartlegging av villreinens arealbruk i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei (NVS rapport 6/2010) er det ikkje registrert villreintrekk i dette området.

Kunnskap om naturmangfaldet i området baserar seg og på Miljødirektoratet sin naturdatabase med innsyn til sensitiv informasjon (www.naturbase.no) og tilsvarende informasjon i Temakart Rogaland. Så langt forvaltningsstyresmakta kjenner til etter søk i Naturbase, er det ikkje registrert informasjon om prioriterte arter, trua eller nær trua arter på Norsk rødliste for arter 2015 eller andre verdifulle arter. Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalte naturtypar, trua eller nær trua naturtypar på Norsk rødliste for naturtypar 2011 eller andre verdifulle nær trua naturtypar. Det er heller ikkje komme fram andre opplysningar som tyder på at det finns slike arter og/eller naturtypar i det aktuelle område.

Kunnskap om kulturminne i området baserer seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.askeladden.no). Her er det ikkje registrert kulturminne som kan ta skade av motorferdsla det er søkt om.

Kunnskapsgrunnlaget (§8) som ligg føre for å vurdere dei omsøkte tiltaka si innverknad på verneverdiar og verneføremål, må derfor vurderast som tilstrekkeleg til at forvaltningsstyresmakta kan fatte vedtak i saka. §9 om "Føre var prinsippet" vil derfor bli tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

§10 tek føre seg den samla belastninga av økosystemet i området. Det er få inngrep og lite ferdsel i denne delen av Frafjordheiane. Belastninga på økosystemet blir derfor vurdert som låg og dei to helikoptertransportane vil berre utgjere ein liten tilleggsbelastning.

§12 omhandlar miljøforsvarleg teknikkar, driftsmetodar og lokalisering. I høve til transportbehovet som er skissert i søknaden, meiner forvaltningsstyresmakta at bruk av helikopter er det beste alternativet. Det er og viktig at sauane blir funne av omsyn til dyrevelferda.

§11 legg til grunn at eventuelle kostnader ved miljøforringing skal bærast av tiltakshavar. Tiltakshavar er fullt og heilt ansvarleg for ei miljømessig god løysing.

Konklusjon

Motorferdslo det er søkt om vil berre i svært liten grad ha ein negativ innverknad på verneverdiane i Frafjordheiane landskapsvernområde. Motorferdslo er heller ikkje av eit slik omfang at det vurderast til å være i strid med verneføremålet.